

τα έργα ο καλλιτέχνης επιβεβαιώνει ότι άσχετα από τεχνικές και εκφραστικές διαφοροποιήσεις, η ζωγραφική του έχει μια αδιάσπαστη συνέχεια στην ιδεολογική της λειτουργία: η τέχνη επιβιώνει όχι μέσα ή έξω από την τρέχουσα Πρωτοπορία, αλλά σαν ενεργό φαινόμενο κοινωνικής εξέλιξης. Γιατί η Πρωτοπορία, ακόμα και σήμερα που έχει -εδώ και χρόνια- ξαναγυρίσει στα παραδοσιακά μέσα παραγωγής του καλλιτεχνικού αντικειμένου, χρώματα, καβαλέτο, πινέλα κτλ, όλο και συχνότερα θυμίζει το αόρατο ρούχο του βασιλιά, αυτό που όλοι το έβρισκαν εξάίσιο έστω κι αν κανείς δεν το έβλεπε.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΩΤΙΔΗΣ

Η έκθεση αυτή είναι αφιερωμένη στη γυναίκα μου Ελένη. Έπαιξε τον καθοριστικό ρόλο στην πραγματοποίησή της, όπως και στη δεκάχρονη δουλειά μου.

Ευχαριστώ

- Τους φίλους που κατά καιρούς πόζαραν υπομονετικά.
- Τους φίλους που βοήθησαν με οποιονδήποτε τρόπο.

Γενάρης '86

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΙΩΤΗΣ

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΙΩΤΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1986
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΡΡΑΚΟΤΤΑ

ΚΡΙΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η πρώτη έκθεση του θανάση Παπιώτη (γεν. 1948) περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά έργα του από το 1978, που άρχισε να ζωγραφίζει συστηματικά, μέχρι σήμερα. Ο επισκέπτης έχει και την ευκαιρία να δει μερικά προσχέδια των εκτιθέμενων έργων, εισδύοντας μ' αυτόν τον τρόπο στο εργαστήριο του καλλιτέχνη πριν ακόμα η δουλειά φτάσει στο τελικό της στάδιο.

Στα πρώτα έργα του 1978-80, είναι φανερό ότι για τον Παπιώτη η κύρια προτεραιότητα είναι να μεταγραφούν πειστικά σε εικόνα τα κοινωνικά του βιώματα, εκείνα από τα οποία διαμορφώνονται οι πολιτικές του θέσεις. Μπροστά σ' αυτήν, το αίτημα του αισθητικά ωραίου περνάει σε δεύτερη μοίρα, αφού προέχει να είναι τα έργα ευανάγνωστα και πειστικά. Οι ζωγραφίες αυτής της πρώτης περιόδου τον συνδέουν με την παράδοση της τέχνης που ασκεί κριτική των κοινωνικών θεσμών και που εκπροσωπείται τις δύο πρώτες δεκαετίες του αιώνα από τον Εξπρεσιονισμό και αργότερα το Νέο Πραγματισμό. Με έργα σαν το Υπεραστικό και Μετατζήδες φαίνεται καθαρά ποιά ζωγραφική έχει σημασία για τον δημιουργό τους: η ζωγραφική που φιλοδοξεί να έχει προγραμματική λειτουργία μέσα από την ταξική της τοποθέτηση.

Αργότερα ο καλλιτέχνης επεξεργάζεται με ιδιαίτερη φροντίδα τα εκφραστικά του μέσα με αποτέλεσμα να διευρύνει σημαντικά τις προοπτικές της αρχικής του πρόθεσης. Από τότε το φως παίρνει τον κυρίαρχο ρόλο που έχει μέχρι σήμερα στη ζωγραφική επιφάνεια του Παπιώτη. Έργα όπως ο Μεσλήτης, Εσωτερικό με παράα και Κομπανίλα, πιστοποιούν τα εξαιρετικά αποτελέσματα στα οποία τον οδηγεί η συστηματική και επίμονη έρευνά του. Η εικόνα του λόγου στα έργα της πρώτης περιόδου, γίνεται τώρα ο λόγος της εικόνας, στέρεα αρθρωμένος, με πλήρη συνειδητότητα των προβλημάτων της καλλιτεχνικής δημιουργίας, μια συνειδητότητα ιδιαίτερα οξυμένη από το γεγονός ότι εδώ και πολλά χρόνια ο Παπιώτης διδάσκει σχέδιο και ζωγραφική σε υποψήφιους φοιτητές της Αρχιτεκτονικής και της Σχολής Καλών Τεχνών. Τα

έργα αυτής της περιόδου, πιο "ζωγραφικά" και, από τεχνική άποψη, πιο σύνθετα, εξακολουθούν να ανήκουν σε μια ορισμένη κοσμοαντίληψη η διαφορά τους όμως από τα προηγούμενα είναι ότι με αυτά η ζωγραφιά κερδίζει σε δύναμη και πειστικότητα έστω κι αν χάνει το χαρακτήρα του μανιφέστο. Τα τέσσερα έργα της σειράς Ίδρυμα με θέμα ανθρώπινες μορφές-τρόφιμους ψυχιατρείου και τα δύο με τίτλο GAMES και θέμα τους τη φανταχτερή διακόσμηση των ηλεκτρονικών παιχνιδιών, είναι ουσιαστικά όψεις του ίδιου νομίσματος, αφού απεικονίζουν την κοινωνική αποξένωση, θεσμοθετημένη ή όχι.

Με παστέλ είναι ζωγραφισμένα δύο μεγάλα και εννέα μικρότερα τοπία που δείχνουν την επίμονη προσήλωση του Παπιώτη στο ουσιαστικό ενώ η σειρά με τις καθιστές γυναίκες μορφές, με την απλότητα των όγκων, τη διαφάνεια των χρωμάτων, την οργάνωση σχεδόν αποκλειστικά σε καρπυλόμορφα θέματα και τη συμβολική όσο και προσεχτικά ελεγχόμενη χρήση των παραμορφώσεων που δίνουν στο σύνολο ένα χαρακτήρα θεοτήτων της γονιμότητας, δέχονται το βαθύ σεβασμό του καλλιτέχνη για τη γυναίκα. Ένα σεβασμό που είναι πρόδηλος και στα δύο πιο πρόσφατα έργα του. Αφιέρωμα Ι και ΙΙ που είναι φόρος τιμής στη γυναίκα και ταυτόχρονα στη ζωγραφική που θαυμάζει ή την πληροφορία που του μεταδίδεται από την αφίσα, τη διαφήμιση, τη φωτογραφία και τον συγκλονίζει με μια δεξιοτεχνία που δείχνει ότι είναι απόλυτα κάτοχος των εκφραστικών του μέσων, ο καλλιτέχνης δίνει εδώ δύο ζωγραφικά κολάζ με κυρίαρχο θέμα τη γυναίκα. Μέσα από μορφές που αντιγράφει από τη βυζαντινή ζωγραφική, τον Βέρμεερ, τον Ρούμπενς, τις αφίσες απελευθερωτικών κινημάτων του λαού αλλά και μέσα από μορφές που έχουν καταγραφεί πλέον σε σύμβολα της ιστορικής διαδρομής των αγώνων του ελληνικού λαού -όπως η φωτογραφία της αντάρτισσας του Μελετζή από την ελληνική αντίσταση παρουσιάζεται η γυναίκα: σαν θρησκευτική μορφή, σαν ηρώιδα, σαν σεξουαλικό αντικείμενο, σαν θύμα της βίας αλλά και εικονογράφηση της μητρότητας, η γυναίκα της κοινωνίας της αφθονίας αλλά και της αθλιότητας και της στέρησης. Μ' αυτά